

باسمه تعالی

**دانشگاه آزاد اسلامی واحد فردوس - دانشکده پرستاری طرح درس هر یک از جلسات تدریس -
گروه پرستاری**

معرفی درس پرستاری بهداشت محیط

گروه آموزشی : پرستاری

دانشکده : پرستاری

نام و شماره درس : پرستاری بهداشت جامعه (۳)	رشته مقطع تحصیلی : کارشناسی پرستاری
روز و ساعت برگزاری : ۹ جلسه ۲ ساعته	محل برگزاری : دانشکده پرستاری
تعداد و نوع واحد : ۱ واحد نظری	
دروس پیش نیاز : ندارد	
مدرس: آقای نامور	

هدف کلی درس :

این درس به منظور آشنایی دانشجویان با مسائل بهداشت محیط در جامعه و عوامل موثر بر آن ارائه می شود تا با استفاده از دانش آموخته های بهداشتی بتواند در جهت تشخیص مشکلات بهداشتی جامعه راهکارهای ممکن را با تکیه بر اصول فرایند پرستاری ارائه دهد .
جلسه ۱

اهداف کل:

- آشنایی با مفاهیم بهداشت محیط
- آشنایی با اکوسیستم محیط
- آشنایی با بحران محیط زیست
- آشنایی با بهداشت آب
- آشنایی با بهداشت فاضلاب

اهداف ویژه :

- در پایان جلسه دانشجویان قادر باشد:
- مفاهیم مربوط به بهداشت محیط را بیان کند .
- اکوسیستم محیط را تشریح نماید
- بحران محیط زیست را توصیف کند .
- منابع آلاینده ی آب را ذکر کند .
- معیار های آب سالم را ذکر کند .
- مراحل تصفیه و ضد عفونی کردن آب را تشریح نماید.
- تصفیه فاضلاب را تعریف کند .
- ترکیبات فاضلاب را ذکر کند .
- هدف از تصفیه فاضلاب را عنوان کند .

- شبکه جمع آوری فاضلاب را توضیح دهد .
- مراحل تصفیه فاضلاب را تشریح نماید .

جلسه ۲

اهداف کل :

- آشنایی با آلودگی هوا
- آشنایی با آلودگی خاک
- آشنایی با آلودگی صوتی
- آشنایی با آلودگی با پرتوها
- آشنایی با بهداشت اماکن عمومی
- آشنایی با بهداشت مسکن

اهداف ویژه :

- دانشجویان در پایان جلسه قادر باشد :
- عوامل آلوده کننده ی هوا را ذکر نماید .
- عوامل آلوده کننده ی خاک را ذکر نماید .
- بهداشت خاک را توضیح دهد .
- عوامل صوتی آلوده کننده را عنوان کند .
- اثرات صدا بر انسان را شرح دهد .
- آلودگی با پرتوها را شرح دهد .
- تدابیر حفاظتی در قبال پرتوها را بیان نماید .
- ارتباط مسکن سالم با سلامت افراد را تفسیر نماید .
- معیارهای مسکن سالم را بیان کند .
- استانداردهای مسکن بهداشتی را ذکر کند .
- استانداردهای بهداشت اماکن عمومی را شرح دهد .

جلسه ۳:

هدف کل :

- آشنایی با بهداشت تغذیه و مواد غذایی
- آشنایی با بهداشت محیط بیمارستان ها
- آشنایی با بهداشت زباله و مواد زاید

اهداف ویژه :

- مفهوم بهداشت غذا را بیان کند .
- ارتباط بهداشت مواد غذایی با سلامت را توصیف نماید .
- بیماریهای حاصل از غذای غیر بهداشتی را ذکر نماید .
- سموم غذایی را عنوان نماید .
- تاثیر افزودنی های غذایی را بر سلامت شرح دهد .
- مراقبت بهداشتی از اغذیه را توضیح دهد .

- بهداشت گوشت ، شیر ، ماهی ، تخم مرغ ، میوهها و سبزیجات را تشریح نماید .
- منابع مواد زائد را در بیمارستان ها ذکر نماید .
- خطرآت بهداشتی مواد زائد را بیان کند .
- مراحل دفع بهداشتی مواد زائد و زباله ها در بیمارستان را شرح دهد.
- اقدامات بهداشتی برای حفظ بهداشت محیط بیمارستان را تشریح نماید .
- اهمیت جمع آوری مواد زائد زباله را شرح دهد .
- مراحل نگهداری،انتقال، حفظ و دفع زباله را توضیح دهد .

جلسه ۴:

اهداف کلی :

- آشنایی با بهداشت شهر
- آشنایی با بهداشت روستا
- آشنایی با پروژه شهر سالم و روستای سالم
- آشنایی با بهداشت حرفه ای

اهداف ویژه :

- روستای سالم را تعریف کند .
- شهر سالم را تعریف کند .
- اقدامات بهداشتی نمودن محیط روستاها را شرح دهد .
- عوامل خطرزا در محیط کار را لیست نماید .
- هدف از بهداشت حرفه ای را بیان کند .
- عوامل زیان آور محیط کار را لیست نماید .
- تشکیلات و خدمات بهداشت حرفه ای را بیان نماید .
- اقدامات ایمنی محیط کار را شرح دهد .
- تدابیر لازم برای حفاظت سلامت کارگران را عنوان کند .
- تیم بهداشت کار و وظایف هر کدام را بشناسد .

جلسه ۵

اهداف کل :

- شناسایی آسیب های شیمیایی موجود در محیط
- شناسایی آسیب های فیزیکی موجود در محیط
- شناسایی روش های مقابله با آسیب های فیزیکی و شیمیایی

اهداف ویژه :

- عوامل شیمیایی زیان آور در محیط را ذکر نماید .
- اصول کلی شناسایی عوامل شیمیایی زیان آور محیط را عنوان نماید .
- ارزیابی محیطی و پایش بیولوژیکی را توصیف کند .
- اثرات نامطلوب کاربرد مواد شیمیایی را شرح دهد .
- روش های کاهش و کنترل مواد شیمیایی را توصیف کند .
- اثرات گرمایر انسان را توضیح دهد.
- روشهای کنترل گرما را شرح دهد.

- عوارض و خطرات ناشی از سرما را ذکر کند .
- تدابیر حفاظتی و پیشگیری از گرما را شرح دهد .
- اثرات فشار هوا بر سلامتی را توصیف کند .
- پیش گیری از عوارض ناشی از افزایش فشار هوا را شرح دهد

جلسه ۶

اهداف کلی :

- شناسایی نافلین فیزیکی
 - شناسایی روشهای کنترل نافلین فیزیکی
- اهداف ویژه :
- نافلین فیزیکی را طبقه بندی نماید.
 - اهمیت کنترل آفات را شرح دهد .
 - کنترل جوندگان را بیان نماید .
 - بیماریهای منتقله به وسیله بند پایان را ذکر کند .
 - روش و اصول مبارزه با بندپایان را ذکر کند .
 - بیماریهای منتقله به وسیله پشه ها را شرح دهد .
 - روشهای مبارزه با حشرات ناقل را شرح دهد .
 - اقدامات مبارزه با مگس هارا بیان کند .
 - اقدامات مبارزه با پشه خاکی را بیان کند .
 - اقدامات مبارزه با شپش را عنوان نماید .
 - بیماریهای ناشی از کک را تعریف کند .
 - مبارزه با کک را شرح دهد .

جلسه ۷

اهداف کل :

- شناسایی بلایای طبیعی
 - شناسایی اقدامات لازم در شرایط اضطراری
- اهداف ویژه :
- حوادث با بلایای طبیعی را تعریف نماید .
 - انواع بلایا را ذکر نماید .
 - عوارض حاصل از بلایای طبیعی را ذکر نماید .
 - اقدامات انجام شده برای مقابله با بلایای طبیعی خ (سیل و زلزله) را تشریح نماید .
 - اقدامات پیش از وقوع بلایا ، هنگام وقوع بلایا و پس از وقوع بلایا را شرح دهد .
 - مدیریت در شرایط بالایای طبیعی را توصیف نماید .
 - چگونگی تامین آب آشامیدنی در شرایط اضطراری را توضیح دهد .
 - چگونگی تغذیه رسانی در شرایط اضطراری را شرح دهد .
 - اقدامات بهداشت محیط در شرایط اضطراری با بلایای طبیعی را توصیف نماید.

جلسه ۸

اهداف کل :

- آشنایی با مدیریت دما ت بهداشتی

اهداف ویژه :

- فرایند مدیریت را در خدمات بهداشتی ترسیم نماید .
- انواع برنامه ریزی را توصیف کند .
- شرایط رهبری خدمات بهداشتی را عنوان نماید .
- نمودار سازمانی مراکز بهداشتی و درمانی را توصیف نماید .
- نحوه پایش خدمات بهداشتی درمانی را ذکر نماید .
- انواع ارتباطات را در مراکز بهداشتی درمانی توصیف نماید .
- چگونگی ارزشیابی در مراکز بهداشتی درمانی را توصیف نماید .

جلسه ۹

اهداف کل :

- آشنایی با پژوهش در پرستاری بهداشت

اهداف ویژه :

- چگونگی تعیین موضوعات پژوهشی در بهداشت را شرح دهد .
- مراحل انجام یک پژوهش را ترسیم نماید .
- چگونگی انجام هر مرحله از پژوهش را توصیف نماید .

وظایف دانشجو :

- مطالعه ی جلسه ی قبل و پرسش و پاسخ در اول هر جلسه یا اخذ کوئیز
- تهیه و ارائه مقالات مرتبط با سرفصل دروس در جلسات
- مطالعه ی قبلی موضوع تدریس طبق برنامه ریزی استاد در جلسه قبل
- مشارکت در بحث کلاسی
- حضور به موقع در کلاس
- رعایت شئونات دانشجویی

انواع روشهای تدریس :

سخنرانی بحث کارآیی گروه، طرح تدریس اعضای تیم

- چگونگی برخورد با غیبت : مطابق با مقررات آموزشی دانشگاه برخورد خواهد شد

- روش ارزشیابی :

- ۱۵ درصد چگونگی ارائه ی دانشجو در کلاس و شرکت در فعالیتهای کلاسی

۵ درصد کوئیز

سرفصل درس پرستاری و بهداشت محیط

ردیف	عنوان	آمادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس	روش تدریس
۱	جلسه اول	مفاهیم بهداشت محیط، اکوسیستم محیط و بحران محیط زیست - بهداشت آب - بهداشت فاضلاب	سخنرانی و پرسش و پاسخ
۲	جلسه دوم	آلودگی هوا، خاک آلودگی صوتی و پرتوها، بهداشت اماکن عمومی و مسکن	بحث گروهی
۳	جلسه سوم	بهداشت تغذیه و مواد غذایی، بهداشت محیط بیمارستان ها، بهداشت زباله و مواد زائد	سخنرانی و پرسش و پاسخ
۴	جلسه چهارم	بهداشت شهر و روستا (پروژة شهر سالم و روستای سالم) بهداشت حرفه ای	کنفرانس دانشجویی موضوع پروژه شهر سالم و روستای سالم سخنرانی بهداشت حرفه ای همراه پرسش و پاسخ توسط استاد
۵	جلسه پنجم	آسیب های شیمیایی و فیزیک موجود	سخنرانی و پرسش

و پاسخ	طبق هماهنگی استاد در جلسه ی قبل بر اساس گروهبندی کلاس	در محیط و روش های مقابله با آن		
بحث گروهی	مطالعه قبلی موضوع	ناقلین فیزیکی و کنترل آن (مبارزه با جوندگان، بند پایان و حشرات)	جلسه ششم	۶
سخنرانی با پرسش و پاسخ	مطالعه قبلی موضوع	بلایای طبیعی و اقدانات لازم در شرایط اضطراری (سیل و زلزله)	جلسه هفتم	۷
کنفرانس دانشجویی	مطالعه ی قبلی دانشجویان	مدیریت خدمات بهداشتی	جلسه هشتم	۸
سخنرانی پرسش و پاسخ	مطالعه قبلی موضوع	پژوهش در پرستاری بهداشت	جلسه نهم	۹

منابع:

امیربیگی، حسن، اصول بهداشت محیط، انتشارات اندیشه رفیع، جلد اول، ۱۳۸۷
 بهبودی، زهرا، بهداشت محیط و ایمنی کار، نشر بشری، چاپ دوم، ۱۳۸۵
 حلم سرشت، پریش، دل پیشه، اسماعیل(۱۳۸۲) اصول و مبانی بهداشت محیط، تهران، چهر
 پارک، ک، ترجمه خسرو رفائی و اردبیلی، درسنامه پزشکی پیشگیری و پزشکی اجتماعی، چاپ اول، ۱۳۸۲،
 انتشارات ایلیا
 لانکستر، پرستاری بهداشت جامعه ۳، ترجمه وحیده حسینی و همکاران
 ایلدرآبادی، اسحاق، پرستاری بهداشت جامعه ۱ و ۲ و ۳، نشر جامعه نگر، چاپ چهارم، ۱۳۸۷
 جدیدمیلان، ارشد، اشدی، پرستاری بهداشت جامعه، چاپ دوم، اندیشه رفیع: ۱۳۸۵
 میستووچ، جوزف، اورژانس های طبی پیش بیمارستانی پایه،
 میرحسینی، غلامرضا(۱۳۷۳) اصول خدمات بهداشتی، تهران: ژرف
 مجلات بهداشت جهان

Stanhope&Lancaste(2008) , Public health nursing, 7th ed